

TER BESLISSING

Aan

de minister

4/7

Generale Thesaurie
Directie Deelnemingen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief randvoorwaarden nationale
investeringsinstelling

Datum
3 juli 2025

Notanummer
2025-0000191977

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Wijzigingen in brief

Aanleiding

U heeft verzocht de Kamerbrief aan te passen. Bijgevoegd vindt u de nieuwe Kamerbrief (Bijlage 1) en een versie met wijzigingen t.o.v. de vorige versie (Bijlage 2).

Beslispunten

- Bent u akkoord met de Kamerbrief? Zo ja, wilt u deze ondertekenen?
- Bent u akkoord met het openbaar maken van eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Communicatie

De Kamerbrief zal op vrijdag 4 juli worden verzonden. Directie Communicatie heeft separaat met u contact over de communicatie.

Politiek/bestuurlijke context

Geen aanvullingen op eerder verstuurde nota's.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

u/7

Doc nr.	Datum	Titel doc.
1	13-6-2025	Nota - min - Verkenning Invest-NL en Invest International en nationaal investeringsvehikel
2	20-6-2025	Nota - min - Kamerbrief National Investeringsinstelling
3	1-7-2025	Nota - min - Kamerbrief Nationale Investeringsinstelling

HEDEN
TER INFORMATIE

Aan

minister

15/6

Generale Thesaurie
Directie Deelnemingen

Persoonsgegevens

nota

Verkenning Invest-NL en Invest International en
nationaal investeringsvehikel

Datum

13 juni 2025

Notanummer

2025-0000167795

Bijlagen

geen

Aanleiding

In deze nota informeren we u over de stand van zaken m.b.t. de verkenning naar het samengaan van Invest-NL en Invest International en over de aanpak en het proces rond initiatieven voor een nationaal investeringsvehikel -gelet op initiatief van o.a. de heer Kremers.

Kernpunten

- De betrokken DG's Persoonsgegevens hebben afgelopen 6 juni een akkoord bereikt voor integratie van Invest-NL en Invest International per 1 januari 2028.
- Het ambtelijk voorstel hiertoe wordt op korte termijn voorgelegd ter politieke besluitvorming, zodat de Kamerbrief hierover, zoals beloofd, voor het reces kan worden verzonden. Nu het kabinet demissionair is, adviseren wij de Kamerbrief in de MR te agenderen (zo mogelijk de MR van 4 juli).
 - Het gesprek met de initiatiefnemers op 3 juli is vóór die MR, maar zou dan pas zijn nadat documenten al zijn opgesteld en vermoedelijk pas na behandeling daarvan in een ouderraad.
 - In de Kamerbrief zal ook aandacht worden besteed aan hoe opvolging wordt gegeven aan een aantal moties en op de brede oproep tot een nationaal investeringsvehikel.
- In vervolg op het gesprek met u hierover op 2 juni j.l. werken wij aan een verdere nota met de contouren hoe een nationaal investeringsvehikel eruit zou kunnen zien. Wij verwachten deze op korte termijn met u te delen.

Toelichting

Hieronder lichten we eerst de stand van zaken en het vervolgproces met betrekking tot de verkenning toe. Daarna schetsen we de huidige stand van denken met betrekking tot een nationaal investeringsvehikel.

Verkenning Invest-NL en Invest International

Inhoudelijke analyse

Uit de verkenning blijkt dat beide ondernemingen tot op heden primair gefocust waren op het eigen beleidsterrein. Tot nu toe is dan ook beperkt synergie gezocht. Juridisch zijn er geen bezwaren gevonden tegen een samengaan. Gezien de huidige uitdagingen waar de Nederlandse economie en het bedrijfsleven voor staan, is een grotere, geïntegreerde en meer slagkrachtige financieringsinstelling gewenst. In de internationale context zijn er met KfW (Duitsland) en BPI France

13/6

! (Frankrijk) goede voorbeelden waarbij er binnen een bredere financieringsgroep verschillende taken zijn ondergebracht en die een krachtige nationale publieke instelling vormen. Dit kan bovendien de aansluiting op de Europese Investeringsbank en andere EU-middelen vergemakkelijken.

Ambtelijk akkoord

8 Op basis van deze uitkomsten is op 6 juni j.l. in een DG-overleg een ambtelijk akkoord bereikt voor een integratie van Invest International en Invest-NL per 1 januari 2028. Er wordt een principebesluit voorgesteld tot operationeel, financieel en organisatorische integratie van de deelnemingen in een groep, waarbij er zo snel mogelijk overgegaan zal worden tot het oprichten van een overkoepelende holdingvennootschap. Dit ambtelijk voorstel wordt zo spoedig mogelijk ter politieke besluitvorming voorgelegd.

Budgettaire vraagstukken

8 Om de periode tot 1 januari 2028 te overbruggen, wordt tevens voorgesteld een gedeeltelijke herallocatie van middelen van Invest-NL naar Invest International te laten plaatsvinden. Dit is nodig aangezien Invest International na 2026 geen budget meer heeft, wat nu al de investeringsmogelijkheden voor Invest International raakt. De herallocatie dient nog in de budgettaire besluitvorming te worden ingebracht (Miljoenennota). De herallocatie betreft waarschijnlijk een kasschuif. Doordat de middelen niet-saldorelevant zijn, zal hier geen saldoeffect door zijn. Een eventuele kapitaalbehoefte na integratie en mogelijkheid van een staatsgarantie zullen nader worden onderzocht conform Kamermoties. Daarna kan eventuele politieke en budgettaire besluitvorming plaatsvinden.

Vervolgproces

- graag ook met vervolgstappen of bovenstaande
- Concept-kamerbrief uiterlijk in uw tas van vrijdag 20 juni a.s.
 - Waarschijnlijk zal de Kamerbrief geagendeerd worden in de RFL van 1 juli en de MR van 4 juli a.s. Daartoe dienen de stukken op dinsdag 24 juni a.s. aan AZ te worden aangeboden. AZ biedt ook de optie om de onderraad over te slaan, omdat er voor de zomer geen REDI meer plaatsvindt. In dat geval zou directe agendering in de MR van 4 juli a.s. mogelijk zijn.

Aandachtspunt bij dit tijdschema is dat u (pas) op 3 juli a.s. spreekt met twee van de initiatiefnemers voor een nationaal investeringsvehikel (Jeroen Kremers en Peter Wennink). Wij denken dat het krachtiger overkomt wanneer u in de MR of in de onderraad kunt mededelen dat u reeds gesproken heeft met de initiatiefnemers, in plaats van dat u aangeeft binnenkort nog met hen te spreken. Indien de Kamerbrief langs een onderraad gaat, dan is dit eerder dan de geplande afspraak op 3 juli a.s. en adviseren wij u te kijken of de afspraak naar voren gehaald kan worden.

Nationaal Investeringsvehikel

! Parallel aan het onderzoek naar samengaan van Invest-NL en Invest International onderzoeken wij een nationaal investeringsvehikel. Hieronder vindt u op basis van het gesprek met u op 2 juni j.l. en verdere interne beraadslagingen onze huidige gedachten m.b.t. een nationaal investeringsvehikel. Wij zullen u binnenkort uitgebreider informeren over de voor- en nadelen van verschillende keuzes met betrekking tot de vormgeving.

Economische rationale/scope en focus

Goede analyse, dank

- Er gaat veel goed voor het bedrijfsleven in Nederland; de meeste bedrijven zijn goed in staat om financiering te vinden. Maar we zien ook dat het voor bijvoorbeeld start- en scale-ups moeilijk is om financiering te vinden als het om grotere financieringsrondes gaat. Het verkrijgen van dergelijke financiering duurt in Nederland ook langer en gebeurt minder vaak dan in andere landen.
- De Nederlandse scale-up sector is groot in EU-perspectief, waardoor er dus ook een enorme vraag is naar groeikapitaal. De sector staat qua omvang van financieringsrondes tussen 2019 en 2024 met € 9,7 mld. op de derde plek, alleen Duitsland (€ 11 mld.) en Frankrijk (€ 46,2 mld.) zijn groter. Dit wordt door een studie van het Europees Investeringsfonds verklaard door de hoge dichtheid van kennisinstellingen en innovatieve bedrijven.
- Het Draghi-rapport over het Europese concurrentievermogen geeft duidelijke aanbevelingen voor Europa en Nederland. Ook de huidige geopolitiek geeft alle aanleiding om onze economische concurrentiepositie veilig te stellen.
- Een nationaal investeringsvehikel, dat op afstand staat van de jaarlijkse besluitvorming, kan bijdragen aan de ondersteuning van het Nederlandse bedrijfsleven en het versterken van het Nederlandse verdienvermogen voor de toekomst.
- Een nationale investeringsinstelling kan, net als in ons omringende landen, als katalysator voor groei dienen en een ontbrekende schakel zijn op het moment dat op bepaalde gebieden de financiering van het Nederlandse bedrijfsleven onvoldoende tot stand komt.
- Een investeringsinstelling, die complementair aan de markt leningen en eigenvermogensfinanciering verschaft, waarborgt dat de overheid, en daarmee de belastingbetaler, ook profiteert van een geslaagde investering (*upside*). Dit in tegenstelling tot subsidies, die in economische zin het karakter kunnen hebben van private baten en collectieve lasten.
- Wij zien daarbij kansen voor onder meer private partijen en de Europese Investeringsbank om als co-investeerder op te treden, ten minste op projectbasis, en mogelijk ook in de verschaffing van vreemd vermogen. Ook zou de nationale instelling een effectieve en serieuze gesprekspartner kunnen zijn voor de EIB.

Geen subsidies

Concreet zou de meerwaarde van een nationaal investeringsvehikel als volgt kunnen zijn:

- Verbeteren financieringsmarkt voor start- en scale-ups;
- Bedrijfsfinanciering vanuit de overheid die meer gericht is op leningen en eigenvermogensfinanciering versus subsidies;
- Voor bedrijven zou het vehikel kunnen functioneren als één loket. Het Nederlands instrumentarium is uitgebreid maar versnipperd. De investeringsinstelling kan dit verhelpen als verschillende instrumenten bij elkaar gebracht worden waardoor de effectiviteit en de slagkracht vergroot worden. Het vehikel kan bovendien discrepanties tussen verschillende financieringsinstrumenten blootleggen en de rapportagelast verminderen;
- Volwaardige counterpart voor de Europese Investeringsbank. De EIB heeft eerder aangegeven een grote en slagvaardig counterpart in Nederland te missen. Het investeringsvehikel kan in dit gat springen en de invloed vergroten bij de EIB;
- Nederland meer invloed geven bij het beïnvloeden van het Europees beleid rondom financieringsinstrumenten, zowel binnen de EIB als binnen de CIE;
- Het Nederlands bedrijfsleven meer laten meeprofiteren van investeringskansen in het buitenland, gedekt door EU of EIB garanties.

→ co-financiering

Specifieke aandachtspunten

Hieronder vindt u alvast enkele observaties/aandachtspunten waarover op een later moment keuzes gemaakt dienen te worden. Ook deze onderwerpen komen wij terug in de volgende nota.

- 1 • Het is belangrijk dat een dergelijke instelling professioneel gemanaged wordt, een langetermijnhorizon heeft en zakelijke financieringsbeslissingen neemt. De governance moet deze afstand waarborgen. De instelling hoeft net als andere publieke investeringsinstellingen geen winstoogmerk te hebben, maar moet wel als doel hebben om winstgevend te zijn.
- Een bankvergunning brengt verplichtingen met zich mee en ikt niet nodig en passend, gezien het type investeringen dat een nationaal investeringsvehikel moet doen en de bijkomende verplichtingen. Kremers heeft dit in een gesprek met P-gv. ook erkend. Kremers c.s. stellen verder voor dat de instelling onder toezicht van DNB en AFM onder een specifiek toegespitst toezichtregime (net als KfW in Duitsland) zal vallen. Zo'n regime bestaat niet in NL en zou moeten worden gecreëerd via wetgeving.
- Scope: Smal mandaat (gericht op specifieke sectoren) of breed mandaat (verdienvermogen als geheel)? In welke mate er investeringsbeperkingen worden opgelegd aan de instelling (e.g.: tabaksindustrie, etc.). (tech)
- Tegengaan versnippering van het investeringslandschap kan aantrekkelijk zijn, maar heeft ook uitdagingen. Zo brengen leningen/eigenvermogensfinanciering en subsidies en private cofinanciering onder een dak het risico met zich mee op kruisbestuiving tussen projecten en publieke lasten en private baten.
- 1 • Een nationaal investeringsvehikel moet niet gaan concurreren met banken, maar dient aanvullend aan de markt opereren, net als, Invest-NL, Invest International en publieke financieringsinstellingen in ons omringende landen. Het is niet de bedoeling om privaat kapitaal te verdringen met overheidsgeld (crowding out), maar juist om dit te mobiliseren doordat privaat geld co-investeerder wordt (crowding in). Dit kan in theorie: (1) op projectbasis, (2) via vreemd vermogen/obligatie-uitgifte of (3) privaat aandeelhouderschap, of combinaties ervan, met voor- en nadelen aan vastzitten.
- Sectorbanken: de sectorbanken zoals Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) of Nederlandse Waterschapsbank (NWB) vervullen een belangrijke rol voor specifieke vraagstukken en sectoren in Nederland. Dit doen ze heel goed. Op voorhand is er dus geen aanleiding om hier iets te veranderen.
- FMO: de FMO is een bijzonder instrument maar richt zich op buitenlandse bedrijven. We moeten bezien of en in hoeverre het FMO een rol te spelen heeft, en op welke manier.

Communicatie

Communicatie wordt op een later moment met u afgestemd.

Politiek/bestuurlijke context

Onderstaande moties zijn door de Kamer aangenomen:

- De motie-Van Dijk/Dassen[1] van afgelopen december, waarin wordt opgeroepen om te onderzoeken wat er nodig is om ook de andere in Nederland aanwezige investeringsinstrumenten in één slagkrachtige organisatie te integreren, en daarbij ook een garantie-instrument en een durfkapitaalregeling mee te nemen.
- De motie-Martens-America/De Vries[2] van afgelopen mei waarin de regering wordt opgeroepen om te onderzoeken wat Invest-NL en Invest International

- nodig hebben aan (financiële) mogelijkheden om te voldoen aan de toekomstige financieringsbehoefte voor bedrijven met groeiambities, en daarbij ook te kijken naar zaken als het mandaat, en de Tweede Kamer daarover uiterlijk september 2025 te rapporteren.
- De motie-Dassen/Bontenbal[3] van afgelopen mei waarin de regering wordt verzocht om bij de mogelijke samenvoeging van Invest-NL en Invest International te verkennen hoe staatsgaranties verleend kunnen worden zodat de nieuwe samengevoegde organisatie toegang krijgt tot de kapitaalmarkt in opmaat naar een volwaardige investeringsbank.
- Daarnaast is er een initiatiefnota van het CDA. Waarin wordt gepleit voor de scheiding van consumptieve uitgaven en overheidsinvesteringen. In de Kabinetsreactie is opgenomen dat het niet voor de hand ligt om op dit moment af te wijken van de huidige werkwijze.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

26/6

nota

Kamerbrief graag uitbreiden met:

L notie dat het een visiestuk is in aanvulling op brief samenvoeging

L alle punten/randvoorwaarden uit nota 2025-0000167795 d.d. 13 juni 2025, pagina's 2,3,4

L Heel helder maken onder welke voorwaarde dit alleen kan vliegen, of die nota met aantekeningen (geen subsidies, privaat kapitaal, geen verdringing, alleen aanvullend op markt, op echte afstand van politiek en ambtenarij/ministeries), evenueel geëscort door governance onder verantwoordelijkheid heel minfin te hangen

Kamerbrief Nationale Investeringsinstelling

L stappen die in gang worden gezet voor verdere uitwerking, zoals toezicht regime en DNB/AFM toezicht + benodigde wetgeving of. Nota hierboven

L Doel van volwaardig counter part zijn van EIB waar minfin ook gouverneur is (daarom ook bij deze instelling)

Aanleiding

U heeft gereageerd op eerdere notities over een nationale investeringsinstelling (zie bijlagen 1 en 2 voor eerdere nota's). U heeft toegezegd aan de Kamer om voor de zomer met een reactie op het initiatief voor een dergelijke instelling te komen. Bijgaand treft u een concept-kamerbrief. Die brief zou in aanvulling op de brief over de integratie van Invest NL en Invest International verstuurd kunnen worden.

L notie dat we het of goed doen, of niet, en niet weer een debat als FES fonds of Groeifonds kunnen veroorloven, dat

Beslispunt

- Bent u akkoord met aankondiging van realisatie van een investeringsinstelling en de voorgestelde opzet voor een Kamerbrief daarover in bijlage 3?

Kernpunten

- De tekst in bijlage 3 is een opzet voor de Kamerbrief waarin u aankondigt een krachtige nationale investeringsinstelling te willen oprichten.
- Op het moment van schrijven van deze nota moet er nog een DG-overleg plaatsvinden tussen FIN, EZ en BZ (vrijdag 16 juni 17u). Mogelijk volgt hier nog een afstemming over de inhoud. Opvolgend zullen wij de Kamerbrief opstellen en bij u voorleggen ter ondertekening.
- Mits goed ingeregeld (inclusief passende governance, etc.) kan de geschetste investeringsinstelling kansen bieden voor het Nederlandse bedrijfsleven en het concurrentievermogen versterken, zorgt een dergelijke instelling mogelijk voor aansluiting bij de Europese Investeringsbank (EIB) en voor minder versnippering in het Nederlandse financieringsinstrumentarium. Daarnaast kan een nationale investeringsbank flexibel inspelen op de marktvraag.
- Tegelijkertijd luistert de precieze uitwerking van een investeringsinstelling nauw en moeten de modaliteiten nog verder worden uitgewerkt. Zo moet worden voorkomen dat crowding out van private investeringen ontstaat en dat private risico's worden afgewenteld op de publieke sector. Ook is het bij de verdere uitwerking van belang de modaliteiten zo te stellen dat geen frictie ontstaat met de EU-staatssteunregels en zal mogelijk een apart wettelijk kader opgesteld moeten worden, met het oog op het zorgdragen van adequaat toezicht.
- Ondanks dat dit nog nader onderzoekwerk vergt, wordt in de brief de realisatie van een investeringsbank alvast aangekondigd.

Generale Thesaurie invest.NL
Directie Deelnemingen invest.NL

Persoonsgegevens

Datum

20 juni 2025

Notanummer

2025-0000173877

Bijlagen

1. Nota 27 mei
2. Nota 3 juni
2. Concepttekst brief

onder politieke invloed uiteindelijk ten onrechte is gedaan (ook noemen in brief)

L notie dat dit ook in licht van kapitaalmarkt (waarin we voor inzet) essentieel is voor groeivermogen NLse economie (dus duidelijke link naar CMU).

Toelichting

Aanleiding

- In 2016 lag een oproep voor een nationale investeringsinstelling aan de basis voor de oprichting van Invest-NL (2020) en Invest International (2021). Onlangs heeft een groep van prominenten, onder leiding van Jeroen Kremers, het kabinet opnieuw opgeroepen de mogelijkheden voor een nationale investeringsinstelling te onderzoeken.
- Tegelijkertijd is het onderzoek naar een integratie van Invest International en Invest-NL inmiddels afgerond, waaruit blijkt dat een integratie mogelijk is en kansen biedt.
- Een integratie van beide organisaties kan een eerste antwoord zijn van het kabinet op de oproep voor een nationale investeringsinstelling. Door de Kamer zijn moties aangenomen die oproepen om Invest-NL en Invest International samen te versterken.

Concurrentievermogen

- De Nederlandse scale-up sector is groot in EU-perspectief, waardoor er dus ook een enorme vraag is naar groei- en durfkapitaal. Het huidige instrumentarium voldoet niet aan deze vraag.
- Daarnaast zijn er belangrijke sectoren, zoals de deep-tech industrie en de defensie-industrie, waar het huidige instrumentarium tekortschiet.

Aansluiting op de Europese Investeringsbank

- Nederland heeft op dit moment geen centraal aanspreekpunt voor de Europese Investeringsbank (EIB) en geen eenduidige aansluiting op het EU-instrumentarium, zoals andere landen dat wel hebben (BPI in Frankrijk en KfW in Duitsland).
- Er bestaat een G5+1 overlegorgaan waarin de grootste nationale investeringsbanken (DUI, FRA, ITA, SPA, POL) hun inzet op Europese investeringsprogramma's met de EIB afstemmen.
- Er zijn geen vaststaande formele criteria om lid te worden van dit overlegorgaan, maar de scope en autoriteit van InvestNL/Invest International is niet dusdanig groot dat zij logischerwijs uitgenodigd worden om deel te nemen. Zelfs als beide instituties worden samengevoegd, hebben deze nog steeds niet een vergelijkbaar mandaat ten opzichte van de andere Europese investeringsbanken.
- Aangezien Nederland de vijfde economie van de EU is, zou het logisch zijn als Nederland ook aansluit bij dit overleg. Mede doordat Nederland op dit moment niet één nationale investeringsbank of -instelling als logisch aanspreekpunt heeft, gebeurt dat niet.

Samenvoegen kan leiden tot synergie en minder versnippering dan in huidige financieringslandschap net als in omliggende landen

- Nederlandse budgetten zijn vergelijkbaar met andere landen, maar het Nederlandse instrumentarium is meer versnipperd dan in andere Europese landen (Oliver Wyman, 2023). De toegevoegde waarde van het samenbrengen van een aantal organisaties bestaat uit i) synergieën voor de organisaties zelf, zoals reductie in overhead; ii) lagere zoek- en aanvraagkosten voor bedrijven, en daarmee een hogere effectiviteit van de middelen, en/of iii) de positie van Nederland in het Europese en internationale landschap hierdoor versterkt.

- Omdat veel innovatieve bedrijven op termijn gebruik maken van regelingen bij verschillende instellingen, verwachten we daar potentiële synergiën op alle drie de onderdelen. Het gaat dan om een aantal RVO-regelingen die jonge en innovatie bedrijven financieren (VFF, SEED, Innovatiekrediet), en de activiteiten van de ROM's. Dit lost niet direct het financieringsknelpunt voor bedrijven op, maar het vehikel kan functioneren als één loket voor Nederlandse bedrijven en daarmee discrepanties en rapportagelast verminderen.
- Toegevoegde waarde en synergie kan alleen worden bereikt als voldoende instellingen en regelingen geïntegreerd worden. Als een nieuwe investeringsinstelling bijvoorbeeld naast een samengevoegd Invest-NL en Invest International opereert, neemt versnippering in het landschap juist toe.
- Tegelijkertijd zijn er natuurlijk op korte termijn reorganisatiekosten verbonden aan een integratie. Ook moet een goede samenwerking worden georganiseerd met de uitvoeringsorganisatie RVO .

Uitzoekpunten

De volgende punten moeten bij de uitwerking van een investeringsinstelling zoveel mogelijk gemitigeerd worden:

- concurrentie met marktpartijen;
- financiële risico's voor de overheid, omdat het gaat om risicovolle financieringen die de markt niet oppakt;

De komende periode zullen wij hiermee aan de slag gaan.

Hieronder nog een -niet-uitputtend- overzicht van punten die we zullen uitzoeken en uitwerken:

- Wat het precieze mandaat is van een dergelijke investeringsinstelling (mogelijke overlap met bestaande instrumenten);
- of er regelingen en zo ja, welke ondergebracht moeten worden;
- hoe de instelling gefinancierd wordt en welke kapitaalbehoefte er is;
- of en zo ja, onder welk type toezicht de instelling moet staan;
- of een oprichtingswet wenselijk is (met een lange doorlooptijd);
- of eventueel een staatsgarantie voor het ophalen van vreemd vermogen nodig is, om te voorkomen dat de kosten voor vreemd vermogen zo hoog zijn dat de instelling niet kan investeren in projecten die additioneel aan de markt zijn en dus een lager rendement halen dan private financiers zoeken;
- hoe de instelling gevormd moet worden om de passende classificatie bij Eurostat te verkrijgen (*inside-the-government* of *outside-the-government*);
- goedkeuring van Europese Commissie voor staatssteun.
- hoe de investeringsinstelling privaat kapitaal kan vrijspelen;
- Hoe de investeringsinstelling optimaal gebruik kan maken van andere beschikbare middelen (bijv. van de EIB, EU-fondsen, etc.)

Communicatie

Er volgt nog een separaat communicatieplan.

Bespreken

Politiek/bestuurlijke context

Zoals beschreven zijn er afgelopen halfjaar verschillende moties ingediend om te onderzoeken:

- De motie-Van Dijk/Dassen (hierna 'motie van Dijk/Dassen') van afgelopen december, waarin wordt opgeroepen om te onderzoeken wat er nodig is om ook de andere in Nederland aanwezige investeringsinstrumenten in één slagkrachtige organisatie te integreren, en daarbij ook een garantie-instrument en een durfkapitaalregeling mee te nemen. U heeft destijds gezegd dat hier opvolging aan zal worden gegeven na afronding van de verkenning naar een integratie van Invest International en Invest-NL.
- De motie-Martens-America/De Vries (hierna 'motie Martens-America') waarin de regering wordt opgeroepen om te onderzoeken wat Invest-NL en Invest International nodig hebben aan (financiële) mogelijkheden om te voldoen aan de toekomstige financieringsbehoefte voor bedrijven met groeiambities, en daarbij ook te kijken naar zaken als het mandaat, en de Tweede Kamer daarover uiterlijk september 2025 te rapporteren.
- De motie-Dassen/Bontenbal waarin de regering wordt verzocht om bij de mogelijke samenvoeging van Invest-NL en Invest International te verkennen hoe staatsgaranties verleend kunnen worden zodat de nieuwe samengevoegde organisatie toegang krijgt tot de kapitaalmarkt in opmaat naar een volwaardige investeringsbank.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

Generale Thesaurie
Directie Deelnemingen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief Nationale Investeringsinstelling

Datum
1 juli 2025

Notanummer
2025-0000183939

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Nota 20 juni
3. Nota 13 juni
4. Nota 27 mei

Aanleiding

In deze nota leggen we u de conceptversie van de Kamerbrief over een nationale investeringsinstelling voor. Deze brief wordt in aanvulling op de brief over de integratie van Invest-NL en Invest International op vrijdag 4 juli a.s. verzonden.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de voorliggende Kamerbrief in bijlage 1 over uw visie voor een nationale investeringsinstelling? Als u akkoord bent, dan graag de brief ondertekenen.
2. Gaat u akkoord met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve Openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- Vorige week hebben we een conceptversie van de brief met u gedeeld (zie bijlage 2). In deze versie hebben we uw suggesties verwerkt, waaronder de aandachtspunten uit de eerdere nota's (zie bijlage 3 en 4).
- In de brief is verduidelijkt:
 - Dat dit uw visie is voor een nationale investeringsinstelling, in aanvulling op de brief over de integratie van Invest-NL en Invest International;
 - Welke aspecten randvoorwaardelijk zijn voor het succes van een dergelijke instelling;
 - Hoe een nationale investeringsinstelling past binnen de context van de versterking van de kapitaalmarktunie. Met de ontwikkeling hiervan kan Nederland nationaal een bijdrage leveren aan het mobiliseren van privaat kapitaal en het mitigeren van huidige mismatch tussen aanbod en vraag naar risicodragend kapitaal.
- In de nota van 20 juni gaf u aan *dat we het goed doen óf we doen het niet*. Wij zien hiervoor nog een aantal uitzoekaspecten, die nu nog niet allemaal terugkomen in de brief omdat het een visiedocument is. De uitzoekpunten vindt u wel in de toelichting van deze nota.

Toelichting

Hieronder vindt u een – niet-uitputtend – overzicht van punten die we in het verdere proces zullen uitzoeken en uitwerken:

- wat het precieze mandaat is van een dergelijke investeringsinstelling en hoe deze aansluit op het reeds bestaande instrumentarium;
- of en zo ja, welke reeds bestaande regelingen ondergebracht moeten worden om de totale effectiviteit van het instrumentarium te verhogen, en op welke termijn dit realistisch is;
- hoe de instelling gefinancierd wordt en welke kapitaalbehoefte er is;
- of en zo ja, onder welk type toezicht de instelling moet staan;
- of een oprichtingswet wenselijk is (met een lange doorlooptijd), en welke synergiën er bestaan bij het inrichten van nieuw instrumentarium en nieuw type financiering bij reeds bestaande instellingen;
- of eventueel een staatsgarantie voor het ophalen van vreemd vermogen nodig is, om te voorkomen dat de kosten voor vreemd vermogen zo hoog zijn dat de instelling niet kan investeren in projecten die additioneel aan de markt zijn en dus een lager rendement halen dan private financiers zoeken;
- wat voor type governance wenselijk is. De governance kan mogelijk vergelijkbaar met de EIB ingericht worden. Dit betekent dat er een dagelijks bestuur is vanuit de nationale instelling, gecontroleerd door een raad van bewindvoerders met de minister van Financiën als aandeelhouder. Maar andere modellen zijn ook denkbaar. We zullen onderzoeken welk model het meest passend is.
- hoe de instelling gevormd moet worden om de passende classificatie bij Eurostat te verkrijgen (inside-the-government of outside-the-government);
- goedkeuring van Europese Commissie voor staatssteun.
- hoe de investeringsinstelling privaat kapitaal kan vrijspelen;
- hoe de investeringsinstelling optimaal gebruik kan maken van andere beschikbare middelen (bijv. van de EIB, EU-fondsen, etc.).

Communicatie

Er volgt een separaat communicatieplan voor uw visie op de nationale investeringsinstelling.

Politiek/bestuurlijke context

- De motie-Van Dijk/Dassen (hierna 'motie van Dijk/Dassen') van afgelopen december, waarin wordt opgeroepen om te onderzoeken wat er nodig is om ook de andere in Nederland aanwezige investeringsinstrumenten in één slagkrachtige organisatie te integreren, en daarbij ook een garantie-instrument en een durfkapitaalregeling mee te nemen. U heeft destijds gezegd dat hier opvolging aan zal worden gegeven na afronding van de verkenning naar een integratie van Invest International en Invest-NL.
- De motie-Martens-America/De Vries (hierna 'motie Martens-America') waarin de regering wordt opgeroepen om te onderzoeken wat Invest-NL en Invest International nodig hebben aan (financiële) mogelijkheden om te voldoen aan de toekomstige financieringsbehoefte voor bedrijven met groeiambities, en daarbij ook te kijken naar zaken als het mandaat, en de Tweede Kamer daarover uiterlijk september 2025 te rapporteren.
- De motie-Dassen/Bontenbal waarin de regering wordt verzocht om bij de mogelijke samenvoeging van Invest-NL en Invest International te verkennen hoe staatsgaranties verleend kunnen worden zodat de nieuwe samengevoegde organisatie toegang krijgt tot de kapitaalmarkt in opmaat naar een volwaardige investeringsbank.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.